gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Het jaarverslag 2023, begrotingswijziging 2024-I, begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028 van de GR Omnibuzz.
Zaaknummer: 48507-2024
Datum: 23 april 2024

Inleiding
De Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (hierna: Omnibuzz) heeft de gemeenteraad van Roermond op 4 april 2024 het concept jaarverslag 2023, de concept begrotingswijziging 2024-1, de ontwerpbegroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028 toegestuurd (bijlagen 3 t/m 7).

Zoals bepaald in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), dient het dagelijks bestuur van Omnibuzz vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten toe te zenden.

Volgens artikel 35 Wgr zendt het dagelijks bestuur van Omnibuzz de ontwerpbegroting twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, onderscheidenlijk twaalf weken voordat zij door het bestuur van Omnibuzz wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. En kunnen de raden van de deelnemende gemeenten bij het dagelijks bestuur van Omnibuzz hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zodat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

Voorstel te besluiten
Uw raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. Kennis te nemen van het voorlopige jaarverslag 2023 Omnibuzz;
2. Kennis te nemen van en in te stemmen met de (ontwerp-) begrotingswijziging 2024-1 Omnibuzz;
3. Kennis te nemen van de (ontwerp-) begroting 2025 Omnibuzz en het meerjarenperspectief 2026-2028 Omnibuzz;
4. De concept zienswijze ten aanzien van de (ontwerp-) begrotingswijziging 2024-1 en (ontwerp-) begroting 2025 en (ontwerp-) meerjarenperspectief 2026-2028 Omnibuzz vast te stellen (bijlage 1);
5. Akkoord te gaan met verzending van de vastgestelde zienswijze aan het dagelijks bestuur van GR Omnibuzz (bijlage 7).

Argumenten

1.1 Het dagelijks bestuur van Omnibuzz zendt de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de gemeenteraad van Roermond

Gemeenten worden door middel van de uitgangspuntennotitie van Omnibuzz betrokken bij beleidsmatige ontwikkelingen en de financiële consequenties. Deze notitie heeft betrekking op de begrotingswijziging 2024-1, de begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 (bijlage 4). De uitgangspunten vloeien voort uit besluiten, vastgestelde kaders, contractuele afspraken en het (financieel economisch) beleid van Omnibuzz.

Uitgangspunten zijn de 'parameters' voor het opstellen van de betreffende begrotingen. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid hierop invloed uit te oefenen en dit te plaatsen in de context van hun eigen financiële huishouding. Het betreft onder andere:

1. Beleidsmatige uitgangspunten (pijlers) voor het Wmo vervoer:
   - Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar voorliggende voorzieningen;
   - Efficiënt doelgroepenvervoer en bundeling van vervoer;
   - Investeren in een slimme organisatie.

2. Beleidsmatige uitgangspunten voor het leerlingenvervoer[1], waaronder:
   - Uitgangspunten volgens het op 27-9-2023 door het algemeen bestuur van Omnibuzz vastgestelde dienstverleningsovereenkomst leerlingenvervoer (DVO);
   - Aanbesteding zwemvervoer/gymvervoer voor Roermond per 1-8-2024;
   - Basis voor de begrotingen van leerlingenvervoer is de business case die aan de besluitvorming tot instroom ten grondslag ligt.

3. Financiële uitgangspunten (algemeen) waaronder:
   - Gerealiseerde vervoersvolume (daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers) per gemeente in de periode één jaar (2024), twee (2025) voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (in 2024: T-1, 2025 T-2).
   - Het opslagpercentage op het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 is 5%, voor 2025 is dat 2,5%.
   - Indexering van het vervoerstarief middels de NEA-index (3,4%) voor 2024.
   - Indexatie van de salariskosten op basis van recent formatieplan en meest recente cao Gemeenten en cao SGO. Voor 2025 e.v. wordt gewerkt met een indexpercentage van 2%.
   - Indexatie overheadkosten op basis van MEV 2024 middellange termijnplanning van het CPB zijnde 3,3%. Voor 2025 wordt een indexpercentage gehanteerd van 2,8%.
   - Vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
   - Indirecte vervoerskosten (bijv. klantenservice) worden afgerekend op basis van het aantal ritten per gemeente.
   - Overheadkosten (bijv. loonkosten staf en directie) worden op basis van het aantal inwoners per gemeente afgerekend.
   - De algemene reserve bedraagt minimaal € 520.000 en na actualisatie van de Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement kan het bedrag verhoogd worden naar € 550.000.
   - De post onvoorzien in de overheadkosten wordt gesteld op € 50.000.

[1] Betreft het leerlingenvervoer voor 6 gemeenten in Midden-Limburg (definitieve gunning per 15 maart 2024 en de implementatie en inrichting van de organisatie zijn klaar voor de start in augustus 2024).

- Alle bedragen zijn exclusief btw.

4. Additionele uitgangspunten GGZ vervoer (Roermond en Nederweert):
   - Verdeelsleutel overheadkosten is gebaseerd op inwonersaantal; indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten, directe kosten op basis van kilometers.
   - Overhead/indirecte kosten worden intern doorbelast aan GGZ vervoer op basis van het aantal pashouders (per 1-1 van het betreffende jaar), indirecte vervoerskosten op basis van aantal ritten.
   - Investeringskosten GGZ worden op basis van inwoneraantal (per 1-1 van het betreffende jaar) doorberekend aan de betreffende gemeente.

5. Additionele uitgangspunten leerlingenvervoer:
   - Investeringen worden op basis van inwoneraantal doorberekend (per 1-1 van het betreffende jaar) doorberekend aan de betreffende gemeente.
   - Vervoerskosten middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor gemeenten, waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend.

Voor een volledige toelichting op de beleidsmatige- en financiële uitgangspunten, zie bijlage 4.

1.2 De gemeenteraad dient in de gelegenheid te worden gesteld een zienswijze in te dienen ten aanzien van het concept jaarverslag 2023.

Het voorlopige jaarverslag 2023 resulteert in een positief resultaat van € 2.069.855. Dit resultaat is toe te schrijven aan:

1. Een onderschrijding van € 1,5 miljoen (ten opzichte van begrotingswijziging 2023-2) als gevolg van een lagere vervoersvraag door de nasleep van Covid-19 (maatregelen). Al heeft de vervoersvraag zich in 2023 op totaalniveau gestabiliseerd tot circa 80% van het niveau vóór Covid-19. Vervoerders krijgen een compensatie in het tarief voor de structureel lagere vervoersvraag (het zogenaamde flexibele tarief).
2. Een onderschrijding van € 0,5 miljoen op de indirecte vervoerskosten en overhead.
3. Een overschrijding van € 25.984 op de kosten van het GGZ vervoer (volgens de Jeugdwet) voor Roermond en Nederweert. Waarvan Nederweert in 2023 een onderschrijding heeft van € 24.885 en de gemeente Roermond een overschrijding heeft van € 50.870 als gevolg van meer gerealiseerde ritten (2575) en kilometers (42.529) ten opzichte van het geprognosticeerde vervoersvolume (1585 ritten) en kilometers (21.937) in begroting 2023-2.

Het dagelijks bestuur van Omnibuzz stelt voor om het positief resultaat van het jaarverslag/jaarrekening 2023, zijnde € 2.069.855 als volgt te bestemmen:

- € 1.994.855 uit te betalen aan de deelnemende Wmo gemeenten (voor zover een positief resultaat is gerealiseerd).
  - Voor Roermond geeft dit een voordelig saldo van € 234.180 (waarvan € 2.789 te bestemmen voor de bestemmingsreserve data analyse Wmo en € -50.870 terug te betalen als gevolg van een overschrijding van het GGZ vervoer).
- € 75.000 dotatie aan de bestemmingsreserve Data-analyse, gezien het aantal toenemende vragen van gemeenten waarvoor data analyse onmisbaar is.

Zie ook bij 'financiële gevolgen'.

2.1 De gemeenteraad dient in de gelegenheid te worden gesteld een zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begrotingswijziging 2024-1.

De ontwerp begrotingswijziging 2024-1 resulteert in een voordelig saldo voor Wmo vervoer van € 1,5 mln. ten opzichte van de begroting 2024. Dit is toe te schrijven aan:

1. Een kostendaling van 0,1% ten opzichte van de begroting 2024 als gevolg van een lager percentage NEA-index van 3,4% in plaats van 3,5% NEA-index 2022).
2. Een daling van de directe vervoerskosten met € 2,8 mln. als gevolg van een bijstelling van het vervoersvolume op basis van realisatie 2023 op gemeenteniveau. Gezien het grillige en onvoorspelbare karakter van de vervoersvraag in de afgelopen jaren, werd voor de begroting 2024 nog uitgegaan van het vervoersvolume van het jaar 2019 (pré Covid-19). Vanwege de stabilisering van het vervoer in 2023 is ervoor gekozen om dit te wijzigen voor de begroting 2024-1.
3. Een stijging van directe kosten van ca. € 1 mln. in de begrotingswijziging 2024-1. Doordat er een generiek opslagpercentage van 5% wordt toegepast op het gerealiseerde vervoersvolume, zodat een stijging in het vervoersvolume wordt opgevangen.
4. Een stijging van indirecte vervoerskosten met € 255.000 in de begroting 2024-1 ten opzichte van de begroting 2024 als gevolg van:
    a. cao verhogingen per 1 januari en 1 oktober 2024 die leiden tot stijgende loonkosten voor medewerkers ritreservering en klantenservice (5,08%) terwijl rekening was gehouden met een stijging van 2%.
    b. In navolging van bovenstaande onder a. stijgen ook de overheadkosten die per saldo een stijging laten zien van € 82.000.
    c.

3.1 De gemeenteraad dient in de gelegenheid te worden gesteld een zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028.

De begroting 2025 e.v. wordt ook verlaagd met een bedrag van € 2,1 mln. als gevolg van de hiervoor genoemde factoren bij de begroting 2024-1. Dit is toe te schrijven aan:

- Op het begrote vervoersvolume voor 2024 dat gebaseerd is op de realisatie 2023 wordt een opslag toegepast van 2,5% in de begroting 2025 om de toekomstige groei in de vervoersvraag op te vangen. Dit geeft op totaalniveau een verlaging van € 2,4 mln ten opzichte van de eerdere uitgangspunten in de meerjarenbegroting. Zie ook financiële uitgangspunten in bijlage 4.
- Een stijging van de indirecte vervoerskosten en overheadkosten met resp. € 216.000 en € 59.000 als gevolg van de doorwerking van de cao verhoging in 2024 (loonkosten medewerkers ritreservering, klantenservice en overhead), indexaties van leveranciers en verplichte evaluatie van de gemeenschappelijke regeling in 2025.

Zie de financiële effecten voor Roermond bovenstaande financiële effecten voor Roermond, de nadere uitwerking onder 'financiële gevolgen'.

Kanttekeningen en risico's

De gemeenteraad kan enkel een zienswijze kenbaar op de voorgestelde begrotingen. De begrotingen hebben geen financieel risico tot gevolg. Het betreft namelijk autonome ontwikkelingen (indexering en/of stijging van loonkosten door cao afspraken) die ofwel gedekt zijn binnen de huidige begroting, dan wel middels de P&C cyclus in de tussenrapportage en kadernota ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Zie hiertoe ook 'financiële gevolgen'.

Historisch overzicht

- Zaaknummer 47731-2022; college- en raadsvoorstel (begrotingswijziging 2022-1, begroting 2023 en meerjarenperspectief 2024-2026). Besluitvorming op 10 mei 2022 (raad).
- Zaaknummer 106767-2022; college- en raadsbesluit (in verband met de zienswijze procedure) "Wijziging GR Omnibuzz inzake afrekensystematiek". Het betreft de aanpassing van de afrekensystematiek voor de beheerskosten. Besluitvorming op 16 augustus 2022 (college) en 22 september 2022 (raad).
- Zaaknummer 1422729-2022, college- en raadsbesluit "Wijziging GR Omnibuzz inzake afrekensystematiek, dit betreft de toestemmingsprocedure. Besluitvorming op 18 oktober 2022 (college) en 15 december 2022 (raad).
- Zaaknummer 45000-2023; college- en raadsvoorstel (jaarverslag 2022, begrotingswijziging 2023-2, begroting 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027 van de GR Omnibuzz).
- 86340-2023 Opdrachtverlening aan Omnibuzz betreffende uitvoering leerlingenvervoer, gym- en zwemvervoer

Financiële gevolgen

Concept jaarverslag 2023

De resultaatbestemming van de voorlopige jaarrekening/jaarverslag 2023 voor Roermond (bijlage 5)

Eindresultaat lasten Wmo 2023	Bedrag naar bestemmingsreserve data analyse Wmo van Omnibuzz 2023	Bedrag GGZ vervoer Terug te betalen 2023	Totaal resultaat lasten 2023 (batig saldo)
€ - 231.391	€ - 2.789	€ 50.870	€ - 183.311

- Bovenstaand batig saldo voor Wmo vervoer van € 231.391 komt ten gunste van kostenplaats 62046.
- Bovenstaand nadelig saldo voor GGZ vervoer van € - 50.870 komt ten nadele van kostenplaats 61959.
- Bovenstaande twee bedragen worden met elkaar gesaldeerd en opgenomen in de verwerking van de jaarrekening 2023 van de gemeente Roermond. In totaal EUR 183.311.

Concept begrotingswijziging 2024-1

In de begroting van de gemeente Roermond bedragen de geraamde lasten voor het Wmo vervoer € 1.205.212 (kostenplaats 62046). De bijstelling in de begroting 2024 van Omnibuzz naar begrotingswijziging 2024-1 voor het Wmo vervoer in Roermond (€ 953.117) leidt tot een positief resultaat in de begroting van Roermond (€ 252.095). Ook in de begroting van Omnibuzz komt dit positieve effect tot uitdrukking in de voorlopige eindresultaten hieronder (zie ook bijlage 6) hetgeen tot een voordelige bijstelling van de begroting leidt

Eindresultaat lasten begroting 2024	Eindresultaat lasten begroting 2024-1	Verschil
€ 1.160.849	€ 953.117	€ - 207.732

In de begroting 2024 van de gemeente Roermond is het budget GGZ vervoer (volgens de jeugdwet) geraamd op € 109.663,90. Op basis van de bijgestelde begroting van Omnibuzz (€ 145.749) leidt dit tot een nadelig resultaat in de begroting van Roermond van € 36.085. De ontwerp begrotingswijziging 2024-1 van Omnibuzz voor het GGZ vervoer (volgens de Jeugdwet) die in 2022 is gestart bedraagt:

Lasten GGZ vervoer begroting 2024	Lasten GGZ vervoer begroting 2024-1	Verschil
€ 81.851	€ 145.749	€ 63.898

De ontwerp begrotingswijziging 2024-1 voor het leerlingenvervoer en gymvervoer voor de gemeente Roermond, die in 2024 starten bedragen:

Lasten gym- en zwemvervoer 2024-1	Lasten leerlingenvervoer 2024-1
€ 31.542	€ 455.855

De bovenstaande financiële gevolgen voor het Wmo en GGZ vervoer worden na positieve besluitvorming van het algemeen bestuur opgenomen in onze 2e tussenrapportage 2024. De lasten voor het leerlingenvervoer worden in 2024 geanalyseerd in relatie tot onze begroting en worden waar nodig bij de eerstvolgende tussenrapportage meegenomen ter besluitvorming. Op 26 september 2023 heeft uw college positief besloten ten aanzien van opdrachtverlening aan Omnibuzz betreffende de uitvoering van het leerlingenvervoer, gym- en zwemvervoer en de financiële gevolgen. De gemeenteraad is middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd (zaaknr. 86340-2023)

Concept begroting 2025

Lasten Wmo vervoer 2025
€ 985.773

Lasten GGZ vervoer
€ 150.622

Lasten gym- en zwemvervoer 2025	Lasten leerlingenvervoer 2025
€ 78.275	€ 1.031.405

De kosten die deels voordelig uitvallen ten opzichte van de begroting zoals het hierboven vermelde Wmo vervoer en de nadelige effecten voor de begroting zoals de overschrijding bij het GGZ vervoer en leerlingenvervoer worden in het proces van de kadernota/begroting 2025 meegenomen.

Inkomsten klantbijdragen Wmo vervoer en bijdrage uit algemene reserve Omnibuzz

Eigen bijdragen 2024-1	Bijdrage uit alg. reserve Omnibuzz ter dekking indexering jan.t/m juni[2] 2024-1	Totaal 2024-1
€ 95.214	€ 5.460	€ 100.674

Eigen bijdragen 2025	Eigen bijdragen 2026	Eigen bijdragen 2027

[2] Zie ook besluitvorming raad inzake 'Derde wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roermond' d.d. 28-3-2024.

€ 100.546	€ 103.587	€ 106.720

De hiervoor vermelde opbrengsten vloeien voort uit de eigen bijdrage die klanten betalen voor het Wmo vervoer (kostenplaats 62046 en drukken de lasten van het Wmo vervoer. In lijn met de bijgestelde dalende lasten voor het Wmo vervoer op basis van realisatie 2023, dalen ook de inkomsten van de eigen bijdrage die klanten betalen ten opzichte van de begrote baten in onze begroting. Dit wordt in combinatie met eerdere benoemde wijzigingen verwerkt in de daarbij behorende P&C producten.

Samenvattend zijn de effecten uit de begroting van Omnibuzz in relatie tot de begroting van Roermond als volgt:

Begroting	**Lasten Wmo vervoer**	**Baten klantbijdragen**	**Lasten GGZ vervoer**	**Saldo totaal positief resultaat begroting Roermond**
Roermond 2025	€ 1.166.145	€ - 160.083	€ 109.680	
Omnibuzz 2025	€ 987.167	€ - 100.546	€ 150.622	
Resultaat 2025	€ - 178.978	€ 59.537	€ 40.942	€ - 78.499
Roermond 2026	€ 1.225.829	€ - 164.031	€ 109.680	
Omnibuzz 2026	€ 1.013.310	€ - 103.587	€ 152.751	
Resultaat 2026	€ - 212.519	€ 60.444	€ 43.071	€ - 109.004
Roermond 2027	€ 1.266.829	€ - 168.031	€ 109.680	
Omnibuzz 2027	€ 1.044.177	€ - 106.720	€ 160.806	
Resultaat 2027	€ - 222.652	€ 61.311	€ 51.126	€ - 110.215
Roermond 2028	€ 1.266.829	€ - 168.031	€ 109.680	
Omnibuzz 2028	€ 1.075.322	€ - 109.948	€ 166.139	
Resultaat 2028	€ - 191.507	€ 58.083	€ 56.459	€ - 76.965

Uit de jaarrekening 2023 komt een daling van het aantal ritten en km's van het Wmo vervoer en een toename ervan bij het GGZ vervoer tot uitdrukking in een positief resultaat voor Roermond (€ 183.311). Terwijl de opbrengsten van de klantbijdragen voor het Wmo vervoer afnemen vanwege de daling van het aantal ritten/km's. Voor 2024 bedraagt dit een positief saldo ten opzichte van de begroting van € - 163.489 (dit betreft het saldo van Wmo vervoer, GGZ vervoer en eigen bijdrage Wmo vervoer). Deze trend zet door in de jaren 2025 t/m 2028 zoals uit bovenstaande tabel blijkt.

Voorstel
Uw raad dient in de gelegenheid te worden gesteld, ten aanzien van de voorliggende (financiële) concept jaar- en begrotingsstukken van de GR Omnibuzz, een zienswijze in te dienen. Gelet op bovenstaande argumenten wordt uw raad voorgesteld geen zienswijze in te dienen (bijlagen 1 en 7).

Communicatie en participatie
Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het dagelijks bestuur van Omnibuzz per brief geïnformeerd.

Uitvoering en evaluatie
Via de geijkte P&C momenten wordt uw gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang en eventuele financiële effecten.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

J. van Putten Y.F.W. Hoogtanders

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit inzake Omnibuzz
2. Aanbiedingsbrief Omnibuzz gemeenteraad d.d. 4 april 2024.
3. Uitgangspuntennotitie Omnibuzz 2024-1, 2025 en 2026-2028.
4. Concept jaarverslag 2023 Omnibuzz.
5. Concept begrotingswijziging 2024-1 Omnibuzz.
6. Concept begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028 Omnibuzz.
7. Brief aan Omnibuzz met zienswijze gemeenteraad.